

YENİ BİR SAYIMIZI ÇIKARIRKEN EDİTÖRDEN

Değerli Bilim İnsanları;

Çankırı Karatekin Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi olarak çıkarmış olduğumuz KAREFAD'ın 6. sayısıyla karşınızda olmanın mutluluğunu yaşıyoruz. Bu sayımızda iki Türk Dili ve Edebiyatı, iki Tarih ve bir Bilgi ve Belge Yönetimi bir de Psikoloji alanında kaleme alınmış altı yazıyla okuyucularımızın karşısına çıkıyoruz.

Bu sayımızın ilk makalesi, Yrd. Doç. Dr. Münir Cerrahoğlu tarafından ele alınan “Çankırılı Âşık Ömer Uluşen’in Şiirlerinde Dinî Duygular” başlıklı araştırmadır. Yazar, derin mana ve muhtevaya sahip dinî konulu şiirlerinden hareketle Âşık Ömer Uluşen’in hayata bakışını ve dünya görüşünü ortaya koymuş, sevgi ve aşk yaklaşımlarına işaret etmiştir. Cerrahoğlu, âşığın sosyal konular yanı sıra dini konulara da sıkça değindiğini, kimlik ve kişiliğini, dünya görüşünü, hayata bakışını, duygu, düşünce ve inanç dünyasını şiirlerine yansıttığını belirterek âşığın eldeki mevcut eserlerinden hareketle onun iç dünyasını, hayat felsefesini anlamanın, duygu ve düşüncelerini hissettiği şekliyle yorumlamanın, anlamanın ve değerlendirmenin zor olduğunu dile getirmektedir. Yazara göre Âşık Ömer Uluşen samimi bir Müslüman ve içli bir halk şairidir.

İkinci makale olan “Enis Behiç Koryürek’in Harp Edebiyatı Konulu Şiirleri Üzerine Bir İnceleme” başlıklı yazıda Enis Behiç Koryürek’in yaşadığı yıllar ve bu yılların oluşturduğu edebi dönemden bahsedilmiş, bu devrin Osmanlı İmparatorluğu’nun çöküş dönemi olduğu belirtilmiştir. Dr. Kazım Çandır’a göre şair bu dönemde içinde bulunduğu cemiyetin acılarını yüreğinde hissetmiş, 1913’ten itibaren ilk şiirlerini dönemin önemli dergilerinden biri olan Şehbâl mecmuasında yayınlamıştır. 1911-1922 yılları arasına birçok savaş sığdıran ülkenin önemli kırılma anlarını yaşayan şair, bunlara duyarsız kalmayarak bu büyük tarihî olayları konu alan şiirler yazmıştır. Yazar, Enis Behiç’in bu dönemde pek çok kahramanlık şiiri yazarak Osmanlı’nın eski gücünü hatırlatmaya çalıştığını ve milletimizin kendine olan güvenini tekrar sağlamaya çabaladığını ifade ederek, şairin şiirlerini harp edebiyatı kapsamında incelenmektedir.

“Organizasyonlarda Bilginin Sürdürülebilirliği Sürecinde Yeni Bir Kavram Olarak Bil-Ge (Bilgi Geliştirme)” başlıklı üçüncü makalenin yazarı Yrd. Doç. Dr. M. Ali Akkaya, çalışmasında tarihin her döneminde önemini ve yerini koruyan “bilgi”nin, “bilgi çağı” ile birlikte toplumlara ve organizasyonlara uzun vadede sürdürülebilir ekonomik üstünlük ve rekabet

avantajı kazandırma konusunda en önemli kaynak ve güç haline geldiğini belirtmekte ve başarılı olmanın formülünün, bilgiyi etkili ve verimli biçimde kullanmak olduğuna işaret etmektedir. Yazara göre bilginin anlamındaki derinleşme ve etkisindeki yaygınlaşma, bilginin yenilenebilir ve sürekli olmasının önemini artırmış, buna bağlı olarak “bilgi üretme” ve “bilgi yaratma” kavramları yaygın şekilde kullanılmaya başlamıştır. Yazar, çalışmasında “bilgi geliştirme” kavramıyla, bilginin kendinden yola çıkarak yenilenebilme, geliştirilebilme, güncellenebilme ve dönüştürülebilme yeteneklerini ortaya koymakta, bunların rekabet avantajı ve ekonomik üstünlük sağlama açısından organizasyonlara kattığı etkiyi dikkatlere sunmaktadır.

Bu sayımızın dördüncü makalesi Prof. Dr. Mehmet Beşirli tarafından kaleme alınan “*III. Ağa Han’ın İslam Politikası ve Hindistan Müslümanları, 1913 (Alman Belgelerine Göre)*” başlıklı araştırmadır. Makalede; III. Ağa Han’ın, babasının ölümünden sonra 1885’te Hindistan’daki Müslümanlara imam olduğu ve Hindistan, İran, Orta Asya, İran, Suriye ve Doğu Afrika’da yaşayan İsmâîlîler’in dini liderliğini üstlendiği belirtilerek, onun İslam kültürü yanında Batı kültürünü de bildiği ve gençlik yıllarını genellikle Fransa’da geçirdiği ifade edilmektedir. Yazarın belirttiğine göre 40 yıl boyunca Hindistan’daki Müslüman azınlığın dini ve siyasi önderi olan Ağa Han, 1906’da İngiliz vali LordMinto’ya Müslüman azınlığın isteklerini anlatmak için bir heyet göndermiş, vali Müslümanların çıkarlarının gözetileceğine söz vermiş ve 1909 reformlarıyla Müslümanlara kendi temsilcilerini seçme hakkı tanımıştır. Yazar, araştırmasında genellikle Alman belgelerine göre 1913’te Hindistan’daki Müslümanların durumu, Ağa Han’ın politikası ve İngilizlerle ilişkisini ele almaktadır.

Dergimizin bu sayısında, Tarih alanıyla ilgili ikinci bir araştırma ise Yrd. Doç. Dr. Fatih Güzel tarafından kaleme alınan “*Irak Selçuklu Devletinin Yıkılmasında Halife Nasır Li-Dinillah’ın Rolü*” başlıklı makaledir. Yazar, Abbasî Devletinin kuruluşundan kısa bir süre sonra önce Türk komutanlarının sonra da Şîî Büveyhîlerin baskısı altına girdiğini belirtmekte, bu süreçte Abbasî halifelerinin siyasî otoritelerini kaybederek, devlet başkanı olmaktan öte dinî bir lider haline dönüştüğünü kaydetmektedir. Sünnî İslâm dünyasının lideri olan Abbasî halifelerini Şîî Büveyhîlerin baskısından 447/1055 yılında Bağdat’ı ele geçiren Selçuklu hükümdarı Tuğrul Bey kurtarmıştır. Güzel’e göre Tuğrul Bey’in yardımıyla Şîîlerin baskısından kurtulan Abbasîler çok geçmeden Selçukluların içine düştüğü zafiyeti fırsat bilerek dünyevî iktidarlarını yeniden tesis etmek için harekete geçmişlerdir. Selçuklu melik ve beyleri arasındaki iktidar mücadelelerine dâhil olan Abbasî halifeleri uzun bir mücadelenin sonunda

Bağdat ve çevresinde Selçuklu hâkimiyetini zayıflatmışlardır. Makalede Halife Nâsır li-Dinillâh'ın, Irak Selçuklu Devleti'nin ortadan kalkmasıyla ilgili tarihi olaylar anlatılmakta ve bağımsız hale gelen Abbasî Devletinin tekrar Irak'a ve İran'ın batı bölümlerine hâkimiyeti konu edinmektedir.

Bu sayının son yazısı Psikoloji alanında olup makale "*İlköğretim Öğrencilerinin Okul Başarılarını Olumsuz Etkileyen Nedenlerin Belirlenmesine Yönelik Bir Araştırma (Konya Örneği)*" başlığını taşımaktadır. Yrd. Doç. Dr. Kasım Tatlıoğlu, okul başarısızlığını öğrencinin gerçek yeteneği ile okuldaki başarısı arasında görülen farklılık olarak tanımlanmakta ve okulun çocuğun yaşamındaki ilk toplumsal kurum olduğunu ifade etmektedir. Bu dönemde çocuk yepyeni bir yaşama başlamış olup, bu süreçte kendinde farklı tutum ve davranışlar geliştirme ihtiyacını hissetmektedir. Araştırmasını 272 öğrenci üzerinden hazırlayan yazar, her birine 44 maddelik "Başarısızlık Nedenleri Anketi" uygulanmış ve öğrencilerin başarısızlık nedenlerini belirleyerek, okul başarılarını olumsuz etkileyen nedenleri tespit etmiştir. Yazara göre başarısızlığın nedenleri genel olarak "aileden, öğretmenden, bireyin kendisinden, ders içeriklerinden, öğrenme-öğretme yöntemlerinden ve çevresel faktörlerden" kaynaklanmaktadır.

Kıymetli Bilim İnsanları;

Dergimizin bu sayısının da bilim ve kültür hayatımıza katkı sağlayacağına inanıyor ve daha sonraki sayılarımız için destek ve yazılarınızı bekliyoruz.

Saygılarımızla...

Prof. Dr. Mehmet BEŞİRLİ
Editör